

ODGOVORNO RAVNANJE Z ODPADKI PO NAČELIH SCHEME EMAS

Ljubljana , Junij 2016

Emil Nanut

ISO 9001:2008 Q-361
ISO 14001:2004 E-378
BS OHSAS 18001:2007 H-058

EMAS

PREVERJEN
SISTEM RAVNANJA
Z OKOLJEM
SI-000010

KOLIČINE ODPADKOV – t / leto, prebivalca – leto 2012

	EU-28	S	D	F	I	A	SLO	SLO 2014
Vsi odpadki	4,9	16,4	4,0	5,2	2,7	4,0	2,2	2,3
Odpadki brez mineralnih	1,8	1,9	1,7	1,5	1,8	1,7	1,7	
Nevarni odpadki (v kg /...)	198	283	273	173	159	126	65	72

vir:
EUROSTAT

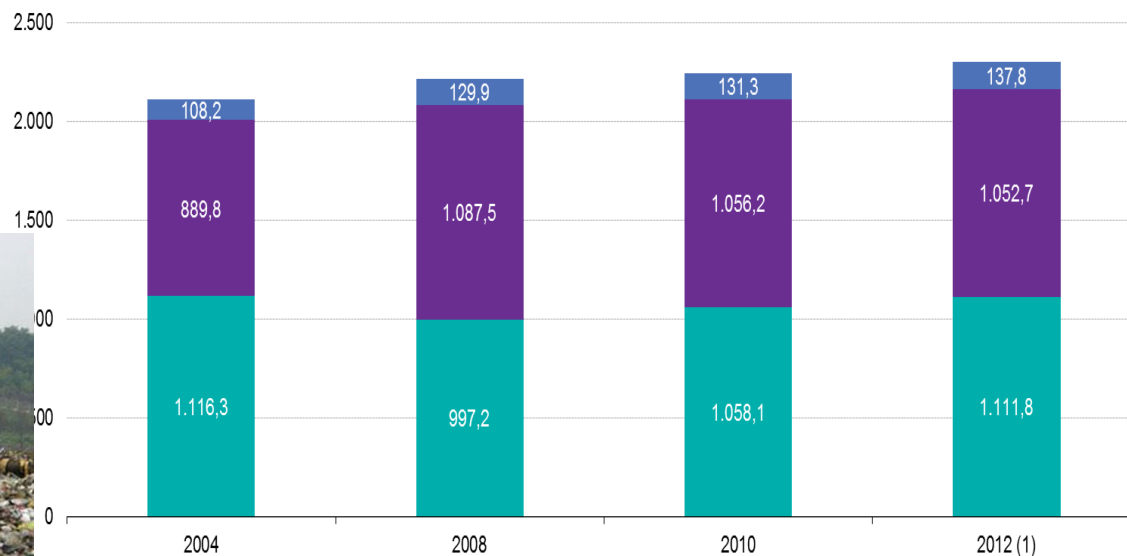
IZVORI VSEH ODPADKOV v % - leto 2012 vir:EUROSTAT

	Rudarsvo	Proizvodnja	Energetika	Gradbeništvo	Druge	gospodinjstva
EU-28	29	11	4	33	14	9
S	82	5	1	5	4	3
D	2	15	2	54	17	10
F	1	6	1	71	13	8
I	1	21	5	32	24	17
A	1	11	2	56	18	12
H	1	18	17	25	23	16
SLO	0	29 ?	23	12	22	14

Razvoj ravnanja z odpadki v EU – 28 (mio t) vir:EUROSTAT

**V EU-28 je v letu 2012
nastalo :
2.500.000.000 t odpadkov**

- Incineration/energy recovery
- Recovery (excluding energy recovery)
- Disposal (excluding incineration)

PREDNOSTNI NAČINI RAVNANJA

ODPADEK

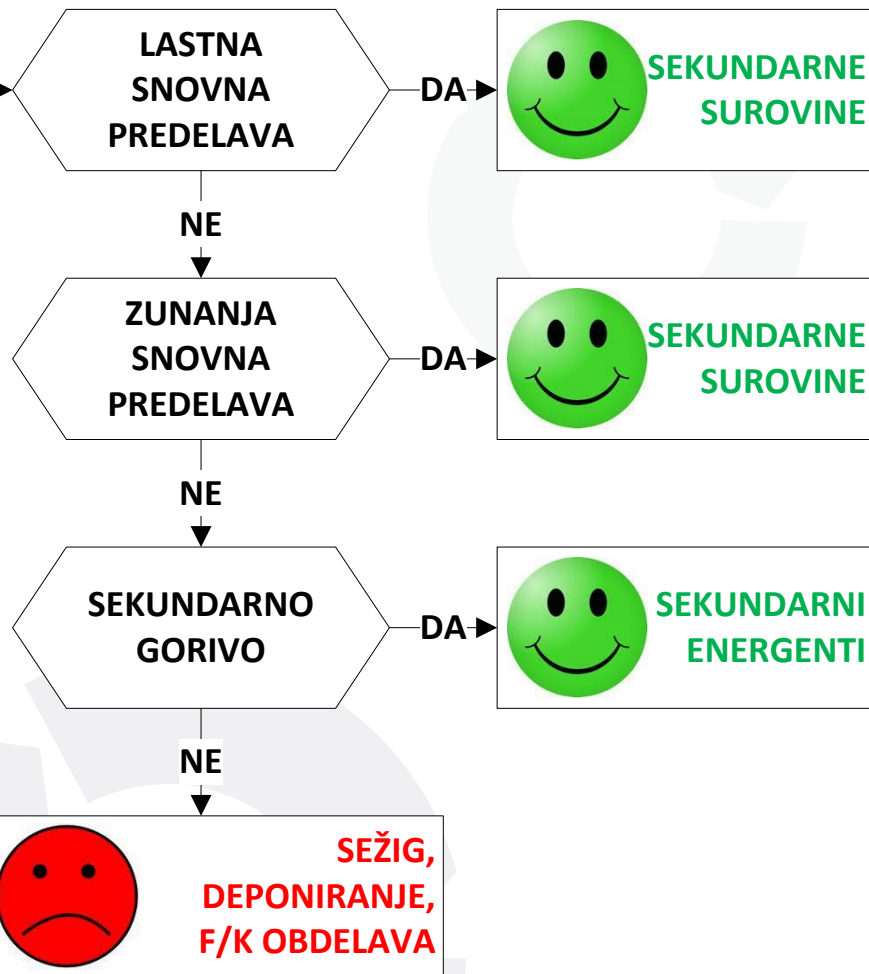
Višja prioriteta

Nižja prioriteta

RAZVRŠČANJE

UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE KOLIČINE ODPADKOV

- **Preprečevanje / zmanjševanje**
na izvoru in / ali po preteku življenjske dobe izdelka
 - Projektiranje in razvoj izdelkov
 - izbor surovin / pom. materialov, / embalaže
 - izbor ustrezne tehnologije / opreme
 - izobraževanje / osveščanje
 - sistemsko delovanje – nenehno izboljševanje (PDCA)

KEMIS – spremljanje uspešnosti EMAS

V sklopu vpisa v shemo EMAS smo v Kemis-u izbrali glavne parametre, ki jih spremljamo na LETNEM nivoju za potrebe Okoljske izjave EMAS:

- Poraba energentov / t pripravljenih odpadkov
- Poraba goriva za vlačilce / 100 prevoženih km
- Poraba pitne vode / število zaposlenih
- Količina nastalih odpadkov iz naše dejavnosti
- Delež izločenih selkundarnih surovin, sekundarnih energentov in embalaže za ponovno uporabo
- Emisije CO₂ / t pripravljenih odpadkov

Podatki za pretekla 4 leta so objavljeni na naši spletni strani www.kemis.si

Poleg navedenih parametrov spremljamo več poslovnih in tehničnih parametrov na MESEČNI ravni s ciljem sprotnega ugotavljanja uspešnosti delovanja.

NAČELA RAVNANJA Z ODPADKI – uveljavitev?

NAČELA SO JASNA!

VENDAR PRAKSA POGOSTO NE SLEDI NAČELOM!

NUJEN POGOJ: STROŠKOVNA SPREJEMLJIVOST!

PROBLEM V ZADNJEM OBDOBJU:

- **NIZKE CENE SUROVE NAFTE**
- **NIZKE CENE PRIMARNIH SUROVIN**

OMEJEVANJE / UKINJANJE OKOLJU PRIJAZNEJŠIH REŠITEV:

- **SNOVNE PREDELAVE ODPADKOV (galvanski mulji...)**
- **PORABE SEKUNDARNIH SUROVIN (topila...)**
- **PONOVNE UPORABE OČIŠČENE EMBALAŽE (200 l lov. sodovi...)**
-

Stroškovna sprejemljivost destilacije

Regeneracija (lastna ali storitev) je za uporabnika smiselna, če velja naslednja neenačba:

**Celokupen
strošek
regeneracije**

+

**strošek
nadomestitve
izgub. topila**

<

**Celokupen
strošek
sežiga**

+

**strošek
nakupa
novega topila**

Ob „primerljivi“ kakovosti destilata!

KEMIS JE ŽE PRAZNOVAL 33 LET!

1.4.1983	Ustanovitev Kemisa
1986	Razvit in patentiran je postopek za predelavo halogeniranih topil – Lek Mengeš.
1991	Selitev destilacije odpadnih topil iz Lek Mengeš v Helios Količevo (za 18 let).
1991	Kemis kot prvo podjetje v Sloveniji izpolnjuje pogoje za ravnanje s posebnimi odpadki.
1998	Nakup gradbene parcele 5000 m² na Vrhniki
2001	Uveden ISO 9001
2003	Gorenje d.d. vstopi kot družbenik v Kemis d.o.o. in postane leta 2004 100% lastnik.
2004	Pričetek upravnih postopkov za izgradnjo Kemisovega Reciklažnega centra na Vrhniki
2008	Pridobitev gradbenega dovoljenje in začetek gradnje SPPC na Vrhniki
2009	Zgrajen je SPPC na Vrhniki + dovoljenje za poizkusno delovanje + selitev iz Helios-a
2010	Poleg ISO 9001 še ISO 14001 in OSHAS 18001 - integriran sistem vodenja
2011	Pridobitev uporabnega dovoljenja
2013	Pridobitev IPPC okoljevarstvenega dovoljenja
2015	Vpis v EMAS shemo kot 10-o podjetje v SLO in prvo v dejavnosti

ISO 14001 / EMAS

ISO 14001 / EMAS:

- Dokumentiran sistem okoljskega ravnanja
- Okoljska politika
- Planiranje: **Dodatno:** Okoljski pregled, Skladnost z zakonodajo, Okoljska uspešnost
- Delovanje: **Dodatno:** Dejavna udeležba zaposlenih, Odprt dialog z javnostjo
- Preverjanje
- Vodstveni pregled: **Dodatno:** Potrditev okoljske izjave

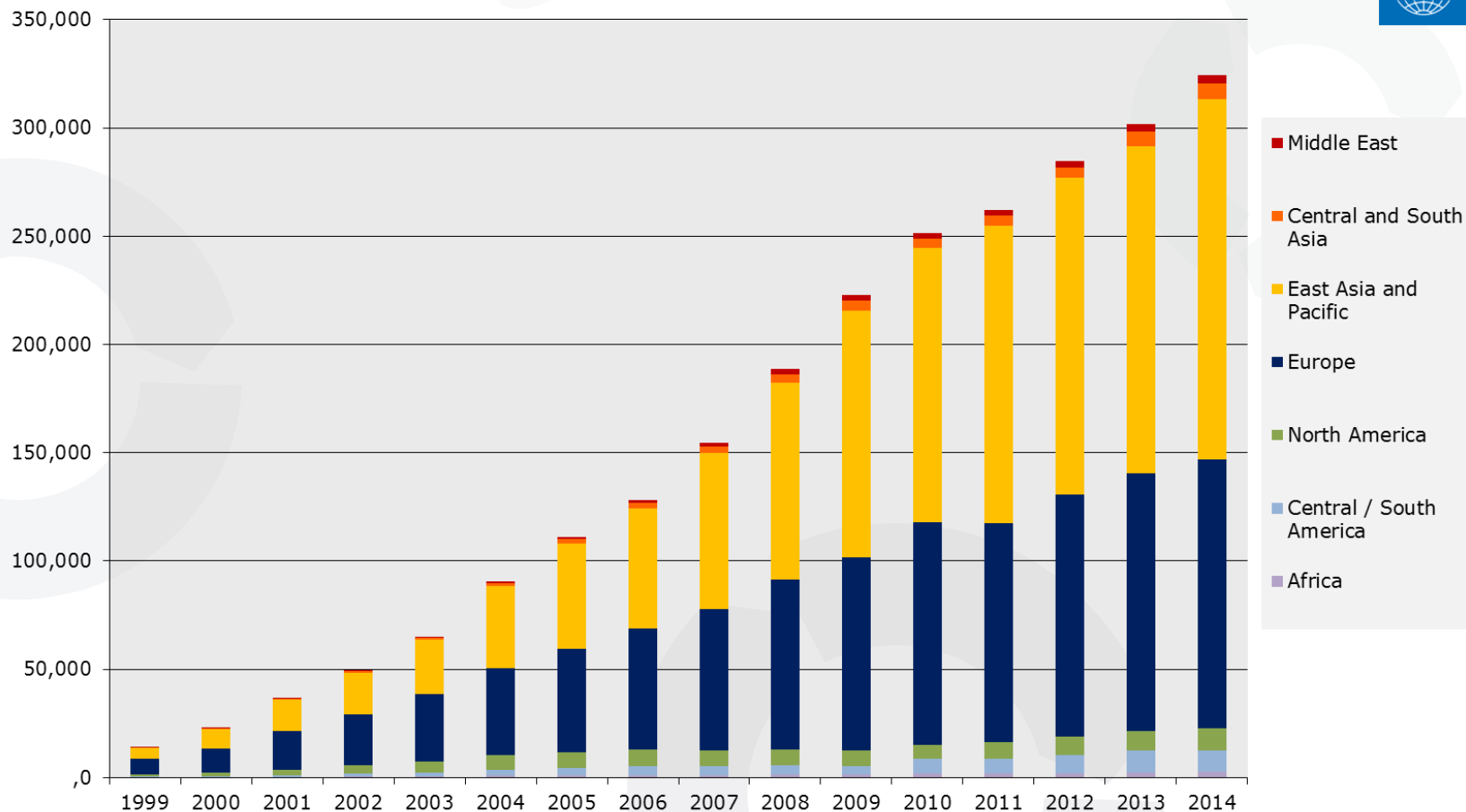
Okoljska izjava mora biti verificirana!

Preverjena pa mora biti tudi skladnost delovanja podjetja z zakonodajo!

Sledi vpis na ARSO

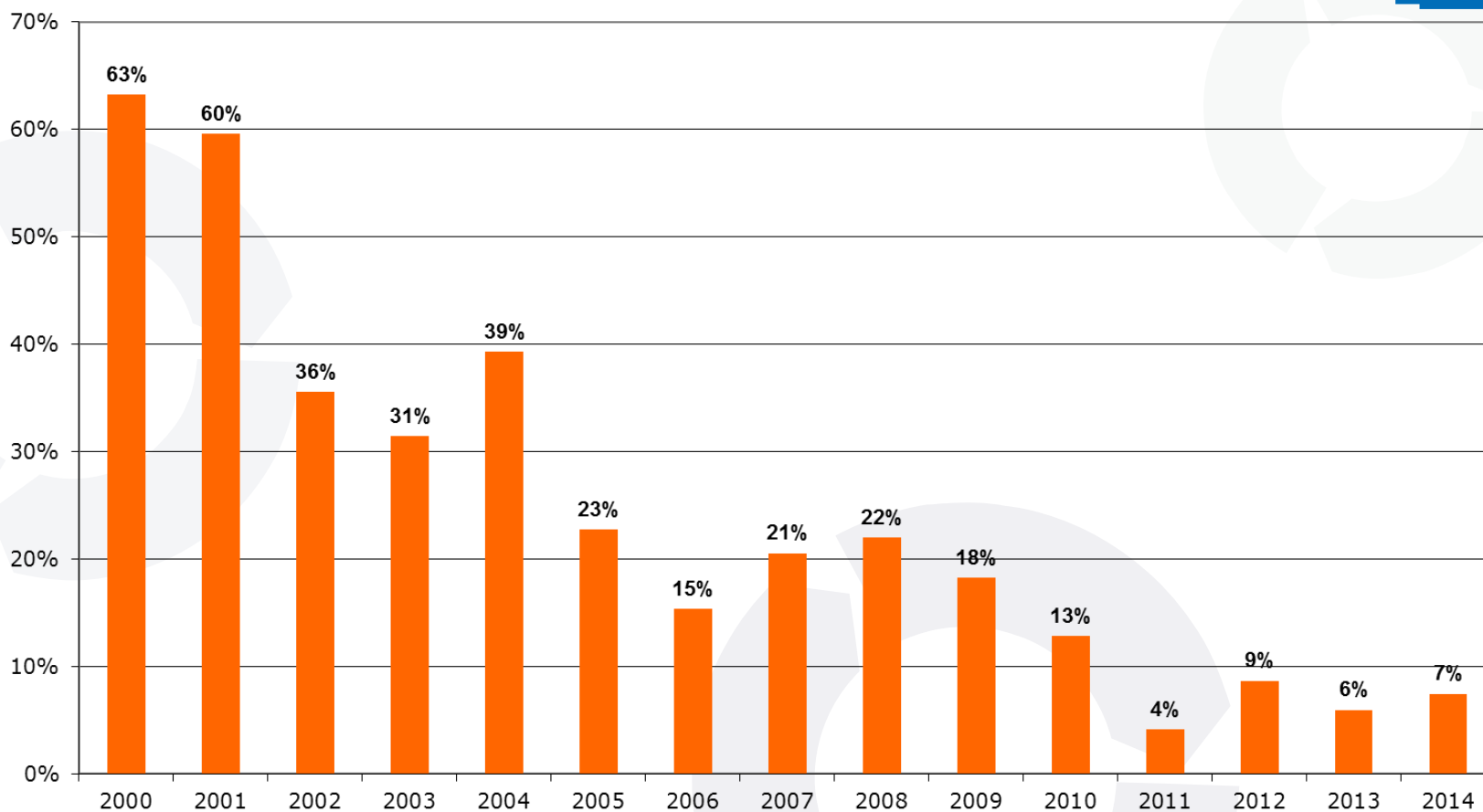
Izdani ISO 14001 certifikati

ISO 14001 - Worldwide total

Izdani ISO 14001 certifikati – rast

ISO 14001 - World annual growth (in %)

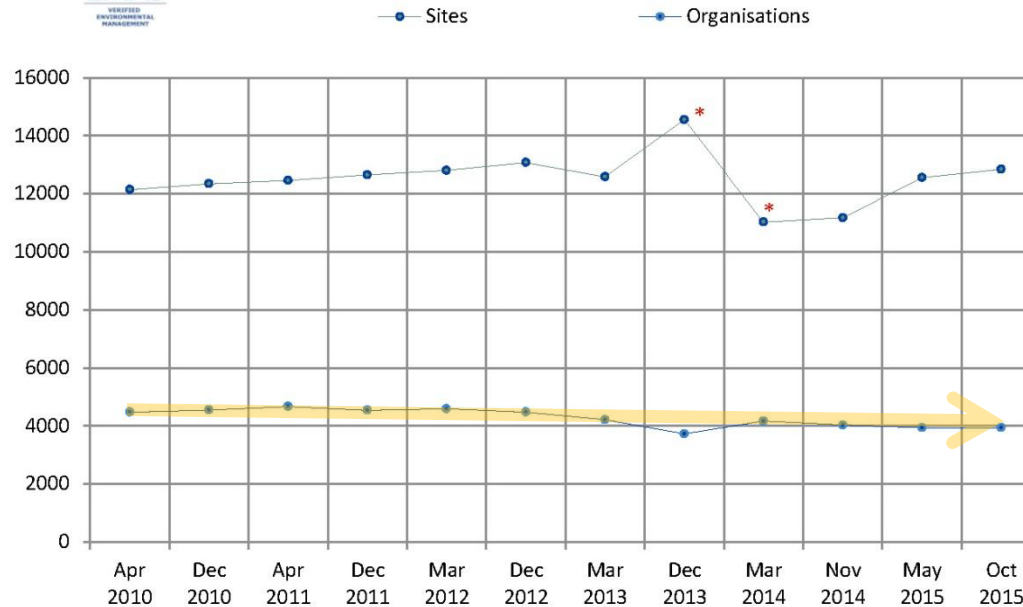

-Official statistics of the European EMAS Helpdesk- Organisations and sites with EMAS registration (October 2015)

	Apr 2010	Dec 2010	Apr 2011	Dec 2011	Mar 2012	Dec 2012	Mar 2013	Dec 2013	Mar 2014	Nov 2014	May 2015	Oct 2015
Organisations	4470	4542	4659	4532	4581	4470	4209	3721	4163	4024	3931	3928
Sites	7667	7794	7794	8114	8218	8600	8367	10826*	6854*	7144	8620	8908

Evolution of Organisations and Sites

* Data incomplete

RAST ISO 14001 / STAGNACIJA EMAS

RAZLIKA JE OČITNA

Le 2-4 % ISO 14001 certificiranih podjetij je vpisano v shemo EMAS!

- ISO 14001 zahteva

- nenehno izboljševanje – PDCA =>
- => neposredno merljive so koristi / učinki: TUDI FINANČNO
 - manj odpadkov => nižji stroški
 - Manjša poraba surovin / energentov / vode => nižji stroški
 - Manj nepravilnosti / manj kazni => nižji stroški
 - Manj nezgod – manj zastojev => nižji stroški
 - ...

- EMAS zahteva

- Skladnost z zakonodajo => prilagajanje / investicije / kadri...
- Transparentnost delovanja:
 - Javnost podatkov => mogoče različne interpretacije različnih deležnikov...
 - ZAKAJ PA – manjka motiv?

ODPADKI – STROŠKI - MOTIVACIJA

Na lastnih izkušnjah ugotavljamo, da je ob vseh načelnih stališčih do varstva okolja **pri izboru izvajalca vse pogosteje edini kriterij CENA** (ne glede na lastništvo podjetij).

Vkolikor država želi področje varstva okolja izboljšati bo morala spodbujati podjetja k rabi orodij, kot sta EMS (ISO 14001) in EMAS, kar pa je navadno povezano tudi z večjimi stroški.

S postavitvijo edinega kriterija CENA na javnih razpisih se spodbuja rast in razvoj podjetij, ki jim okoljsko ravnanje ni cilj!

Kako spodbuditi - predlog:

Za vse javne razpise: eden od kriterijev za izbor izvajalca okoljska primernost:

- Certificiran sistem ravnanja z okoljem – ISO 14001
- Vpis v EMAS shemo

Kar naj bi prinašalo določeno število točk pri vrednotenju izboru izvajalca.

Tudi s tem bi država pokazala RESEN NAMEN za izboljšanje varovanja okolja.

IZKUŠNJE PRI RAVNANJU Z ODPADKI

- STROKOVNA POMOČ:
- Ločeno zbiranje odpadkov
- Izbor embalaže ter priprava transportnih enot
- Označevanje po zakonodajo o prevozu odpadkov, o odpadkih in o kemikalijah
- Medfazno skladiščenje
- Nakladanje / prečrpavanja

Emil Nanut

-
- IZVEDBA:
 - Odvoz
 - Obdelava v Kemis-u in / ali pri poslovnih partnerjih

NEVARNI ODPADKI -zbiranje

Dobimo – še vedno prepogosto!
Nevarno – poceni rešitev - dokler....!

Ponujamo storitev –
najem zabojnikov ali
prodaja sodov!
Varno, urejeno – a
strošek!

Ker nam ni vseeno

- za naše okolje
- za naše otroke
- za naše vnuke
- ...

želimo v KEMIS-u ostati najboljši na področju
ravnanja z nevarnimi odpadki in s tem odgovorno prispevati k:

- zmanjšanju onesnaževanja okolja
- zmanjšanju porabe naravnih virov!

HVALA ZA POZORNOST!